

BU FİRMANIN KVKK UYUM SÜRECİ

RETİNA

Veri Güvenliği ve Danışmanlık Hizmetleri LTD. ŞTİ.

DANIŞMANLIĞINDA YAPILMIŞTIR

1) KVKK NEDİR?

1970’li yıllardan beri ulusal ve uluslararası düzenlemelerde yer bulan ‘kişisel verilerin korunması’ alanı, Avrupa Birliği’ne uyum süreci kapsamında Türk Hukukuna 2000’li yıllarla beraber girmiştir. Bu kavram 2010 yılından önce, muhtelif kanunlarda yer bulmuş, anayasal düzeyde güvence altına alınması ise 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile gerçekleşmiştir. 1982 Anayasasında 2010 yılında yapılan değişiklikle kişisel verilerin korunması Türk Hukukunda anayasal bir hak halini almıştır. Anayasanın ‘özel hayatın gizliliği’ başlıklı 20. Maddesinde eklenen yeni bir fıkra ile şu hükümler düzenlenmiştir: “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.” Anayasada ifade edilen kanuni düzenleme 24 Mart 2016 tarihinde kabul edilen ve 7 Nisan 2016 tarih ve 29677 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu olmuştur. Mezkûr Kanun ile Türk Hukukunda kişisel verilerin korunması alanı düzenleme altına alınmaktadır.

Kanunla kurulan Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Kurumun yönetim ve karar organı olarak Kişisel Verileri Koruma Kurulu, kişisel verilerin korunması alanında düzenlemeler ve denetlemeler yapmaktadır.

Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK), kişisel verileri işlenen ilgili kişilerin işlenen verilerinin güvenliğini sağlamak amacıyla bu kişisel verileri işleyen konumunda olan veri sorumlularına türlü yükümlülükler getirmiştir. Veri sorumluları, bu yükümlülüklere uymak ve faaliyetleri nezdinde KVKK uyum süreçlerini tamamlamak zorundadırlar. Aksi takdirde Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından aşağıda detayları yazılı yüklü idari para cezaları ile mahkemelerce yapılacak yargılama neticesinde adli yaptırımlar ile karşı karşıya kalmacaktır.

2) KİŞİSEL VERİ ve İŞLEME FAALİYETİ NEDİR?

Kişisel veri kavramı, bu konuya ilişkin uluslararası düzenlemelerde kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye dair tüm bilgileri ifade etmektedir. Benzer bir tanımlama 6698 sayılı Kanunda da yapılmaktadır. Kanuna göre: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi kişisel veri olarak adlandırılmaktadır. (Örneğin: Fotoğraf, Ses Kaydı, Özlük Dosyası, Kimlik Bilgileri, Sağlık Bilgileri, Malvarlığı Bilgileri vs.)

Gerçek kişilere ait her türlü bilgiye karşılık gelen bu kavramın içinde bazı veriler yapıları gereği daha büyük önem arz etmektedir. Kişisel verilerin korunmasına dair uluslararası hukuki düzenlemelerde de farklı bir konumda tutulan bu kategorideki veriler (*special categories of personal data*) 6698 sayılı Kanunda ‘özel nitelikli kişisel veriler’ şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Özel nitelikli kişisel veriler, başka kişilerce öğrenildiği takdirde ilgili kişinin zarar görebilmesine veya ayrımcılığa maruz kalabilmesine sebep olabilecek nitelikteki verilerdir. Hangi verilerin özel nitelikli olduğu kanun koyucu tarafından açıkça belirtilmelidir. Nitekim Türk Hukukunda 6698 sayılı Kanunda hangi kişisel verilerin özel nitelikli olduğu tahdidi olarak belirtilmiş olup, bu sayılanlar dışındaki veriler özel nitelikli olarak kabul edilmemektedir.

Kişisel verilerin işlenmesi ise, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan yahut herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, korunması, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi (tasarrufu) ifade eder. Ulusal ve uluslararası düzenlemelerden anlaşılacağı üzere, kişisel verilerin elde edilmesinden başlayarak kişisel verilerle ilişkili olabilecek her türlü süreci içerecek şekilde yapılan tüm işlemler ‘veri işleme faaliyeti’ kapsamına girmektedir. Örneğin, kişisel verilerin belirli bir yerde (hard-disk, CD, bulut sistemleri vs.) tutularak depolanması, başka hiçbir işlem yapılmassa dahi, bir veri işleme faaliyeti olarak kabul edilir. Bu bakımdan kişisel verilerin elde edilmesi ve kaydedilmesinden başlayarak veri kullanımı üzerinden yapılan her işlem veri işleme faaliyeti olarak kabul edilir.

Kişisel veriler otomatik yollarla işlenebileceği gibi, otomatik olmayan yollarla da işlenebilir. Ancak günümüzde kişisel veriler büyük oranda otomatik yollarla işlenmektedir.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun kapsamının belirlendiği 2. maddesinde¹ Kanun hükümlerinin hangi hallerde uygulanacağı belirtilmektedir. Kanunun uygulanması bakımından gerçek ve tüzel kişi ayrımı yapılmadığı gibi, özel hukuk tüzel kişisi ile kamu tüzel kişisi arasında da ayırım yapılmamaktadır. Bununla beraber Kanundan aldığı yetki ile Kişisel Verileri Koruma Kurulu özel hukuk tüzel kişiliği olarak bazı şirketlerin yükümlülükleri daha fazla tutmuş iken bazı gerçek ve tüzel kişileri ise belirli yükümlülüklerden muaf tutmuştur.

¹ Bu kanun hükümleri “kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında” uygulanır.

3) KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİNDE HAKİM OLAN İLKELER

Kişisel veriler işlenirken dikkat edilmesi gereken hususlar vardır. Bunlar Kişisel Verilerin Korunması Kanununda “Genel İlkeler” başlığı altında ele alınmıştır (m. 4). Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur (m. 4/2):

- Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.
- Doğru ve gerektiğinde güncel olma.
- Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.
- İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.
- İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Veri koruma hukukunda hâkim olan bu ilkeler herkes için bağlayıcı olmakla beraber; aşağıda sayılan diğer yükümlülükler belirli şirketler için muaf tutulmuştur.

4) ŞİRKETİNİZİN KVKK MUAFİYETİ BULUNMAKTA MIDIR?

Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun 19.07.2018 tarihli 2018/87 Sayılı kararı uyarınca yıllık çalışan sayısı 50’den fazla olan veya yıllık mali bilanço toplamı 25 Milyon TL’den fazla olan her şirketin VERBİS’e kayıt yükümlülüğü bulunmaktadır. Ayrıca ana faaliyet konusu gereği özel nitelikli kişisel veri işleyen veri sorumlularının sayılan işçi ve bilanço şartlarını taşımasa dahi VERBİS’e kayıt yükümlülüğü bulunmaktadır.

Yukarıda sayılan şartları taşımayan veri sorumlularının ise KVKK’da öngörülen ve aşağıda

sayılan diğer yükümlülüklerini yerine getirmesi zorunludur.

5) ŞİRKETİNİZİN KVKK KAPSAMINDA YÜKÜMLÜLÜKLERİ BULUNMAKTA MIDIR?

Yukarıda sayılan veri işleme faaliyetleri yürütülürken KVKK m.4’te öngörülmüş olan hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, doğru ve gerektiğinde güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma, ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza etme ilkelerine uyulması zorunludur.

Bir veri sorumlusu olarak şirketiniz, Kanun’un 5 ve 6. Maddelerinde öngörülen kişisel verilerin işleme şartlarına uygun olarak ilgili kişilerin verilerini işlemek ve gerektiğinde Kanun’un 7. Maddesi’nde öngörülen şekilde oluşturacağı politikayla bu verileri ortadan kaldırmak mecburiyetindedir. Ayrıca her veri sorumlusunun Kanun’un 10. Maddesi uyarınca Aydınlatma, 12. Maddesi uyarınca Veri Güvenliğine İlişkin Gerekli Önlemleri Alma, 11 ve 13. Maddeleri uyarınca İlgili Kişilerce Yapılan Başvuruları Yanıtlama yükümlülükleri bulunmaktadır. Veri işleme bir suç olmamakla birlikte, ilgili kişilere ait bu verilerin KVKK’nın öngörmüş olduğu usule uygun işlenmemesi kanuna aykırılık teşkil edecek, neticeten şirketiniz hem idari hem de adli müeyyedilerle karşı karşıya kalabilecektir.

Yukarıda örnekleme olarak verilmiş olan kişisel verileri işleyen şirketinizin, sayılan ilkelere paralel olarak KVKK kapsamında öngörülen yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu yükümlülükler aşağıda belirtilmiştir:

- a) **Kişisel Veri Envanteri Oluşturma Yükümlülüğü**
- b) **Aydınlatma Yükümlülüğü**
- c) **Açık Rıza Alma Yükümlülüğü**
- d) **İlgili Kişinin Başvurularını Yanıtlama Yükümlülüğü**
- e) **Veri Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü**
- f) **İdari Tedbirleri Alma Yükümlülüğü**
- g) **Teknik Tedbirleri Alma Yükümlülüğü**
- h) **Kişisel Verileri Silme, Yok Etme ve Anonim Hale Getirme Yükümlülüğü**
- i) **Kişisel Verileri Saklama ve İmha Politikası Hazırlama Yükümlülüğü**
- j) **VERBİS'e Bildirim ve Kayıt Yükümlülüğü**

6) **YÜKÜMLÜLÜKLERE AYKIRILIĞIN YAPTIRIMLARI NELERDİR?**

Cezai Yaptırımlar

Kanun'un "Suçlar ve Kabahatler" Başlıklı Bölümü'nün 17. Maddesinde düzenlendiği üzere Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından Türk Ceza Kanunu'nun 135 ila 140. Maddelerinde düzenlenen cezai müeyyideler uygulanmaktadır. TCK kapsamında hukuka aykırı olarak veri işleyen veri sorumlularına 1,5 ila 4,5 yıl hapis cezası verileceği öngörülmektedir.

İdari Yaptırımlar

Kanun'un aynı başlıklı bölümünün 18. Maddesi'nde ise idari yaptırımlar düzenlenmiş olup buna göre Kanun'un öngördüğü yükümlülükler aykırı davranan gerçek ve tüzel kişi veri sorumluları hakkında 5.000,00 TL ila 1.000.000,00 TL aralığında idari para cezaları uygulanacaktır. Belirtilen miktarlar her yıl "Yeniden Değerleme Oranı"nda artırılabilmektedir. Kurum'un kesebileceği idari para cezasının alt ve üst sınırları 2021 yılı itibarıyla 9.834,00 TL ve 1.966,862 TL'dir.

Hukuki Yaptırımlar

Yukarıda sayılan cezai ve idari yaptırımlar dışında hukuki yaptırımlar da öngörülmüştür. Buna göre verisi işlenen ilgili kişilerin, hukuka aykırı kişisel veri işleyen veri sorumlularından maddi ve manevi tazminat talep etme hakları doğmaktadır.

Belirtildiđi üzere KVKK Uyum Süreci son derece önemli olup aksi durumda ciddi adli ve idari yaptırımlarla karşı karşıya kalınmaktadır. Bu durumda spesifik bir alan olan KVKK konusunda profesyonel destek almanızı, bu doğrultuda KVKK Uyum Sürecinizi yönetmenizi tavsiye ediyoruz. KVKK uyum sürecinde yukarıda 4. Maddede belirtilmiş olan yükümlülüklerinizin tamamı şirketimiz tarafından yürütülecektir.

Retina Veri Güvenliği ve Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti. olarak alanında uzman akademisyenler ve avukatlar işbirliğinde KVKK Uyum Sürecindeki Sorumluluđunuzun Farkındayız ve Her Zaman Sorumluluđunuzu Paylaşıyoruz.

RETİNA
VERİ GÜVENLİĞİ VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ